

FRANCK
THILLJEZ

KDE BOLO,
TAM NEBOLO,
A NIE RAZ

Zmiznutie jeho dcéry bol len začiatok

ikar

KDE BOLO,
TAM NEBOLO
A NIE RAZ

FRANCK THILLIEZ

KDE BOLO,
TAM NEBOLO
A NIE RAZ

Preložila Andrea Černáková

[titulní list]

Franck Thilliez
Il était deux fois

Published originally under the title *Il était deux fois*
© 2020 by Fleuve Éditions, département d'Univers Poche, Paris
Translation © 2026 by Andrea Černáková
Cover design © 2026 by Emil Křížka
Slovak edition © 2026 by IKAR, a.s.

ISBN 978-80-575-0517-4

„Čo ste považovali za moje dielo,
bol len odpad zo mňa,
zoškrabané kúsky duše,
ktoré normálny človek odmieta.“

Antonin Artaud

„Pri všetkom je podstatný cieľ.“

Aristoteles

1

Schátraný Hotel pri brale sa nachádzal tri kilometre východne od mestečka Sagas v mieste, kde sa údolie Arve zužovalo do skalnatého lievika. Za ubytovacím zariadením so štyridsiatimi šiestimi izbami sa týčila stodesaťmetrová vápencová stena, ktorá bývala aj uprostred leta z troch štvrtín zatienená. Sčasti ju pokrýval vetchý porast a slnečným lúčom stáli v ceste aj sivasté štíty Savojských Álp s bielymi vrcholcami. V tejto oblasti vládla večná zima, ktorú prinášal mrazivý vietor od zasnežených svahov, čo sa obzvlášť prejavilo začiatkom apríla roku 2008, keď jar nie a nie sa dostaviť.

Na staromódnej recepcii s nástenným kobercom gaštanovej farby a so zbierkou figúrok na poličkách, ktoré priestoru dávali ráz krčmy s nie najlepšou povestou, sa pár minút pred pol dvanástou v noci objavil poručík Moscato. Policajt majiteľa dvojhviezdičkového hotela poznal – Romuald Tanchon jeho dcéru dve letá po sebe zamestnal vo svojom podniku ako brigádničku.

Muži si podali ruky. Majiteľ hotela sa s Gabrielom Moscatom už nejaký ten čas nevidel. Poručík Moscato bol až po uši zababušený v tmavomodrej vetrovke. Takmer

stodeväťdesiat centimetrov vysoký policajt pôsobil stále impozantne, no v tvári akoby zostarol o desať rokov. Ktovie odkedy sa poriadne nevyspal.

„Mrzí ma to s vašou dcérou,“ povedal Romuald Tanchon. „Z celého srdca si želám, aby sa našla.“

Už mesiac musel Gabriel Moscato znášať tieto reči všade, kde sa objavil. Na rohu každej ulice, pri návšteve ktorejkoľvek prevádzky v tomto trinásťtisícovom sagaskom kotlíku, ktorý neznámy zakladateľ zakliesnil medzi hory. Mal toho dosť, ale vždy sa premohol a zdvorilo kývol hlavou. Veď napokon mu tí ľudia len chceli prejaviť súcit.

„Obchádzam ubytovacie zariadenia v okolí Sagas, kde sa zvyknú ubytovať ľudia, čo tadiaľto prechádzajú. Od prevádzkovateľov si pýtam zoznamy klientov, ktorí sa u nich zdržiavali v čase, keď zmizla moja dcéra. Ak mi nevyhovejú, čomu rozumiem, predvolávam ich na políciu, čo predstavuje veľa úkonov a komplikuje veci. Ale dá sa to vybaviť aj v pokoji na mieste a všetci sú spokojní.“

Romuald Tanchon vytiahol zo zásuvky za pultom zariadenie.

„Na diskretnosť zabudneme. Ak môžem pomôcť...“

Položil ho pred Gabriela a niečo vyťukal do klávesnice počítača.

„Sme v roku 2008 a mne sa stále nepodarilo stopercentne prejsť na vedenie evidencie v počítači. Stále si zapisujem rezervácie do starej dobrej knihy hostí. Je tam všetko: priezvisko, meno, dátum príchodu a odchodu, spôsob platby.“

Spomedzi niekoľkých kľúčov, čo ešte viseli na stene, jeden vzal. Ak sa v Sagas niekto ubytoval, väčšinou prišiel navštíviť nejakého väzňa v ústave na výkon trestu. Nachádzal sa na okraji mesta a v mizerných podmienkach v ňom pomaly haslo viac než dvetisíc duší. Turizmus tu

neexistoval. Väznica, nemocnica, súd prvej inštancie a sídlo polície namiesto lyžiarskych stredísk.

„Budem na recepcii do polnoci,“ dodal Tanchon. „Môžete sa zložiť na dvadsaťdeviatke a zostať tam, kým bude treba. Ak tu už nebudem, keď budete odchádzať, dajte kľúč do košíka a knihu hostí nechajte na pulte.“

„Ďakujem, Romuald.“

Majiteľ ustarostene stiahol pery pod hustými čiernymi fúzmi, v ktorých sa mu už objavilo zopár sivých chlpcov. Štyridsiatka nikoho nešetří.

„To je to najmenej, čo môžem urobiť. Mám Julie rád. Také veci by sa nemali stávať. Chyťte sviniara, čo to urobil.“

Ukázal palcom za chrbát smerom k dverám.

„Keby ste ma potrebovali, zazvoňte.“

Gabriel vyšiel na druhé poschodie, kde zacítil nalakované drevo aj vlhkosť. Po noci strávenej na takomto mieste by každý odborník na pozitívne myslenie dostal depresiu. Z izby číslo dvadsaťdeväť bol výhľad na sotva dvadsať metrov vzdialené bralo. Darmo Gabriel zodvihol zrak, ani jedna hviezda sa mu pred očami nezaligotala. Videl len nepreniknuteľnú hradbu temnoty a spoza nej akoby sa ozývali výkriky jeho dcéry.

Tridsaťdva dní pekla a stále nič. Pred mesiacom sa Julie raz popoludní nevrátila domov. Jej horský bicykel našli 9. marca ráno, teda deň po jej zmiznutí, pri hustom lese s urastenými smrekovcami. Julie sa pripravovala na júlové preteky v Chamonix, a tak trénovala v kopcoch trikrát týždenne. Podľa expertov sedemnásťročné dievča pri zjazde prudko zabrzdilo na mieste vzdialenom približne päťdesiat metrov od štrkom vysypaného parkoviska pri ceste medzi Sagas a Albionom. Jej bicykel bol opretý o strom na konci brzdnej dráhy.

Belgické ovčiaky z kynologickej jednotky stratili jej stopu na parkovisku. Bola to dcéra ako každá iná, otec policajt, mama ošetrovatelka pacientov v domácej liečbe. Dievča z hôr, ktoré milovalo šach, prírodu, rado chodilo do kina a v ruke malo stále buď fotoaparát, alebo digitálnu kameru. Vrtuľníky a desiatky peších policajných príslušníkov prečesali lesy, strmé svahy aj horské plošiny. Potápači prehľadali riečisko, preskúmali všetky prekážky, pne, kmene stromov či kovové predmety, ktoré by mohli zachytiť prúdom unášané telo.

Nepátralo sa však len v teréne. Gabriel s piatimi ďalšími policajtmi vypočúval Juliiných kamarátov a spolužiakov z triedy. Snažili sa vypracovať časový harmonogram, zbierali záznamy z bezpečnostných kamier, výpis hovorov preverovali číslo po čísle. Keď sa večer kolegovia vrátili k rodinám, Gabriel chodil sám po privátoch, penziónoch, hoteloch. Prevádzkovateľov buď predvolal, alebo mu rovno poskytl kompletné zoznamy klientov, ktoré si prepisoval do notesa. Únosca, ak nejaký existoval, bol možno miestny chlapík, niekto z hôr alebo vysokohorských planín, ale mohol to byť aj niekto cezpoľný, kto využil príležitosť. Nesmel prehliadnuť nijakú stopu.

Izba číslo dvadsaťdeväť bola spartánska. Stolička bez stola, telefón, fádne závesy, smiešna kúpeľnička s toaletou a so sprchovacím kútom. Nebol tam televízor, zato v minichladničke nechýbala hojná zásoba alkoholu.

Julie v tomto hoteli pripravovala raňajky, vysávala tento starý koberec. Gabriel si ju predstavoval, ako skladá posteľnú bielizeň a uteráky. Nebola to tá najlepšia práca na svete, ale mohla si našetriť vreckové na kúpu digitálnej kamery. Tej kamery, ktorú pred dvoma týždňami zaradili do spisu ako vecný dôkaz. K pamäťovej karte sa však Gabriel nedostal – v prístroji nebola. Nemuselo to byť podstatné, karta

sa predsa mohla stratiť alebo skončiť v koši, ak bola poškodená, no i tak stálo za zmienku, že sa nenašla. Ak sa niekto stratí, aj tá najmenšia anomália môže byť výpovedná. S každou hypotézou prichádza ďalšia, čo si vždy žiada čas, peniaze a ľudské zdroje.

Gabriel Moscato zatiahol závesy, sadol si na posteľ, vy-
zul si vysoké vojenské topánky a s úľavou si vydýchol. Od
toľkého chodenia hore-dolu po Sagas mu krvácal malíček
na pravej nohe. Z mobilného telefónu poslal žene správu,
že domov sa vráti neskoro. Vedel, že si ju neprečíta, pretože
bude otupená po antidepresívach.

Žiadostivo sa pozrel na minibar, no usúdil, že by nemal
piť. Bol na pokraji vyčerpania. Palcami si pomasíroval oči
a otvoril knihu hostí na piatom marci – Julie zmizla o tri dni
neskôr. Dôkladne si odpísal osobné údaje každého hosťa, čo
sa v hoteli ubytoval v rozmedzí tých sedemdesiatich dvoch
hodín. Všetkých sa chystal preveriť cez policajný register
a v prípade potreby kontaktovať. Mravčia, nevďačná práca,
no niekde bolo treba začať.

„Nájdem ňu, Julie. Prisahám, že ňu nájdem.“

Kde bola jeho dcéra? Prečo pri zjazde tak prudko za-
brzdila, hoci k parkovisku to mala ešte päťdesiat metrov?
Narazila na nejakého známeho? Zafažili jej telo a hodili ho
na dno jazera, alebo ju držali stovky kilometrov od domova
v nejakej hnusnej pivnici? Gabriel poznal bezútešné štatis-
tiky. Vedel, že pri pátraní po nezvestných osobách je čas ne-
úprosný nepriateľ, čo nahľadáva odhodlanie a zabíja nádej,
nech by boli akokoľvek neochvejné. Ako budú plynúť me-
siace a roky, jeho dcéra sa scvrkne na výkrik, ktorý jedného
dňa zaznie uprostred hôr spolu s jej menom.

Zapísal tri strany a zmohla ho únava. Pokúšal sa jej
vzdorovať, no márne, a tak sa natiahol na ustlanej posteli.

Potom plakal, ako to robieval každý večer – niekedy v náručí svojej ženy, inokedy schúlený v kúte.

Myslíme na svoje dieťa toľko, aj keď je s nami? Máme ho radi rovnako ako v prípade, že zmizne? Gabriel to nevedel, jeho predchádzajúci život už neexistoval. Budúcnosť mohla priniesť len utrpenie. Nech sa už dopátrajú k čomukoľvek, ich životy sa navždy zmenili, zomlelo ich to a po toľkých preliatych slzách úplne vyprahli. Smútok z predchádzajúcich dní mu sadol na viečka a on zaspal.

Zobudil sa na tupý zvuk, keď čosi narazilo do skla na okne.

Gabrielovi sa pri vstávaní z postele zakrútila hlava a zahnísal sa. Odpotácal sa k pootvoreným zaskleným dverám. Čo sa mu to dialo? Necháľavo cez ne prešiel – cez dvere na druhom poschodí sa predsa nemohol dostať von z budovy, to nedávalo logiku – a ocitol sa na vyasfaltovanom parkovisku za hotelom.

Zrazu na ľavom pleci pocítil bodavú bolesť. Vrazil doňho vták a s pootvoreným zobákom sa mu rozpleštil pri nohách. Gabriel nechápal, čo sa mu to deje pred očami. Opodiaľ ležal ako nejaký bezcenný batôžtek peria ďalší operenec.

Odrazu sa pod prudkými nárazmi vetra rozozvučali plechové karosérie aj škridly na strechách. Z izieb vyliezali ľudia zababušení do županov a dvíhali rozospaté tváre k oblohe. Tmu prerážali ako strely desiatky čiernych a strnulých vtáčích tiel, ktoré sa po dopade s pleskotom rozcapili. Gabriel sa stiahol do bezpečia svojej izby, zatiaľ čo mu sused v pyžame neprestával revať za ušami: „Videli ste to? Videli ste to? Apokalypsa!“

Áno, Gabriel to videl. Pravdaže to videl.

Z oblohy padali mŕtve vtáky.

2

Po opici by sa Gabriel necítil inak. V polospánku otvoril oči, jazyk sa mu lepil na podnebie. Ležal cez celú posteľ na rozostlaných perinách s tvárou obrátenou dolu a rozpaženými rukami. Navlhčil si pery, s námahou obrátil hlavu doľava. Rádiobudík ukazoval 11.11.

Zachrčal do vankúša a v mrákotách akoby sa mu vracala nočná mora. Tie mŕtve vtáky, čo padali z oblohy a potom sa rozplasli o asfalt a kapoty áut...

Pri pomyslení na ten výjav ho striaslo. Odkedy Julie zmizla, naberali jeho sny na intenzite, boli také realistické... Keď konečne vstal, hlava mu oťažela, akoby sa mu do nej zliala všetka krv z tela. Potreboval asi dvadsať sekúnd, kým prišiel k sebe.

Hotel... Izba 29... Kniha hostí...

Bol škaredý jarný deň a na okno klopkal drobný dážď. Rozhliadol sa okolo seba. Nenašiel ani svoj telefón, ani zariadenie, ani zápisník. V taške pohodenej na podlahe boli pánske veci, ktoré mu nepatrili.

Na operadle stoličky visela kožená bunda a na nočnom stolíku ležali okuliare s čiernym rámom. Kam sa podla jeho tmavomodrá vetrovka? Prečo tu namiesto svojich

vojenských bagančí našiel pevné semišové čižmy v kovbojskom štýle?

Zvonku sa ozýval zvuk motora. Podišiel k oknu a s hrôzou si uvedomil, že jeho nočná mora splýva s realitou – asfalt bol posiaty desiatkami, možno stovkami vtáčích ostatkov. Aby sa dostal von ako v noci, stačilo potlačiť dvere, ktoré ostali pootvorené. Zohol sa k najbližšiemu vtákovi a prstom sa ho dotkol. Telíčko bolo stuhnuté, oči zastierali sivasté blanky. Neveriacky sa postavil.

Až v tej chvíli si uvedomil, že je na prízemí, teda o dve poschodia nižšie než v predchádzajúci deň. Prešiel dverami, ktorými sa dalo vojsť aj vyjsť, ako to býva v motelloch, kde sa netreba zakaždým zastaviť na recepcii. Okamžite zamieril k nočnému stolíku a vzal z neho veľkú kľúčenku. Na bielom krúžku uvidel číslicu sedem.

Dobre, dobre... Nepanikár a premýšľaj. Jednoznačne nebol vo svojej izbe. Zaspal v dvadsaťdeviatke a zobudil sa v cudej izbe. Možno bol námesačný? Keď bol duchom neprítomný, bol svedkom nevidanej pohromy – ani Hitchcock by sa za takú scénu nemusel hanbiť – a potom znova zaspal.

Skontroloval obsah minibaru – bol nedotknutý. Takže nepil. Alebo popíjal v prvej izbe a potom chodil po chodbách, kým náhodou neotvoril nejaké dvere? Nikdy sa mu nič také nestalo, no už celé dni mu kolegovia hovorili, aby spomalil. Dcéрино zmiznutie, prepracovanosť, nedostatok spánku mu zrejme spôsobili skrat v mozgu, ale jedno bolo isté – táto situácia nemala racionálne vysvetlenie.

Naboso vybehol na druhé poschodie a premýšľal: ak strávil časť noci na sedmičke, kde sa zašívaj host, ktorý sa v nej ubytoval? Prečo si tu ten kovboj nechal veci? Zastal na konci úzkej chodby pred dvadsaťdeviatkou, no bola zamknutá. Klop-pal, nik však neotvoril. Črtal sa pred ním ďalší posratý deň.

Keď sa vrátil do izby na prízemí, zodvihol slúchadlo hotelového telefónu a vytočil číslo svojho dlhoročného parťáka. Ozval sa len odkazovač, tak mu nechal správu:

„Ehm, Paul, to som ja. Neuveríš, ale zaspal som v Hoteli pri brale a v noci sa tu na zem sypali mŕtve vtáky. Stovky vtákov padali z oblohy ako krúpy! No nič, prídem do roboty do polhodiny. Teda ak nájdem svoje veci... Vysvetlím ti to potom. Čus, čus.“

Rovno zavolať aj svojej žene. Automatický hlas mu oznámil, že číslo neexistuje. Sústredil sa na to, aby vyťukal správne číslice, a skúsil to znova. Zopakovalo sa to isté.

„Čo to má znamenať?“

Prešiel po chodbe smerom k recepcii, kde uvidel telefonovať približne štyridsaťročnú ženu. Keď skladala, jej pohľadu neunikli Moscatove bosé nohy.

„Tie vtáky sa nesypali len na nás,“ poznamenala hlasom, z ktorého bolo cítiť paniku. „Padali všade okolo hotela až k viaduktu, až tam, ako sa vchádza do Sagas. Nikdy som nič také nevidela. Určite sa sem dostali z kolónie.“

„Z akej kolónie?“

„Museli ste ich včera vidieť, keď ste sem prichádzali. Po pri Arve je celá kolónia škorcov.“

Gabriel na ňu vyvalil oči, a tak ešte dodala:

„Odborníci odhadujú, že je tu okolo sedemstotisíc jedincov, ktoré prišli zo severnej Európy a migrujú do Španielska. Pred troma dňami sa zastavili v Sagas. Na oblohe vytvárajú neskutočné obrazce a počuť ich na stovky metrov na všetky strany. Ak vyjdete von a započúvate sa, sám sa presvedčíte.“

Videla, že Gabriel ničomu nerozumie, ale už to vzdala.

„Môžem vám pomôcť? Nebodaj ste sa vymkli?“

„Nie, nič také. Včera večer mi pán Tanchon dal kľúč od dvadsaťdeviatky, mohlo byť... už neviem, v každom prípade už

bolo neskoro. A zobudil som sa v sedmičke, kde boli cudzie veci. Pomyslel som si, že som bol asi námesačný alebo čosi také.“

Otočila sa k stene a z vešiaka zvesila jeden kľúč.

„Akože ste zišli z druhého poschodia na prízemie a nevšimli ste si to? Ako nejaký zombík s predpaženými rukami a potom ste vošli do inej izby?“

„Neviem si to inak vysvetliť.“

„A kam by sa teda podel klient zo sedmičky? Bol by v dvadsaťdeviatke?“

„Asi áno.“

„To nie je možné, pretože kľúč od dvadsaťdeviatky je tu. Ibaže by ho bol vrátil a ja som si to nevšimla... Prepáčte, to s tými vtákmi ma vykoľajilo.“

Gabriel bol čoraz zmätenejší. Napríklad si nespomínal, že by figúrok na policike bolo toľko a takých škaredých. Bol si istý, že nikdy nevidel napodobeninu hodín z obrazu Salvadora Dalího s názvom *Stálosť pamäti*, ktoré v tomto prípade stekali z pultu ako nejaký syr. Obrazovka počítača bola väčšia a tenšia než v predchádzajúci večer.

Z tých detailov bol nesvoj. Všetko sa mu zdalo známe a zároveň nové, akoby sa prechádzal po rozhraní dvoch svetov. Žena pred neho položila kľúč od dvadsaťdeviatky a niečo vyťukala do klávesnice. Skontrolovala záznamy na obrazovke a potom spýtavo zdvihla zrak.

„Nie, nie, tu fakt niečo nesedí, ako sa hovorí. Izbu, v ktorej ste sa zobudili, si naozaj rezervoval nejaký Walter Guffin na jednu noc a ešte sa neodubytoval. Takže buď je ešte v hoteli, alebo sa šiel pozrieť, čo to bolo s tými vtákmi, no mal by sa vrátiť. Ale nemám tu rezerváciu izby, za ktorú ste, ako tvrdíte, zaplatili vy.“

Gabriel pohýbal prstami na nohách po studenej dlažbe. Chcel len jedno – čo najskôr odísť z tohto strašného hotela

a vrátiť sa na oddelenie. Za ním už čakala ďalšia klientka s batohom na chrbte. Bola mladá, tmavovlasá a potetovaná, kde sa len dalo.

„Pán Tanchon ma totiž nezapísal ani do hotelovej knihy, ani do počítača. Len mi na pár hodín požičal izbu číslo dvadsaťdeväť. Kľúč som mal dať do košíka, ale zadriemal som.“

„Žeby Romuald niekomu požičal izbu? To by ste skôr nakrmili vegána roštenkou.“

„Počujte, nebudeme tu strácať čas. Dajte mi ten kľúč, ja si vezmem svoje veci a o päť minút vám ho vrátim.“

Štyridsiatnička mu ho neochotne podala a obrátila sa na slečnu, ktorá už viditeľne strácala trpezlivosť. Roztrpčený Gabriel vyšiel na druhé poschodie. Čo to trepala? Aký „vegán“? Ten hotel ho privedie do šialenstva.

Odomkol dvere a vošiel do dvadsaťdeviatky. Bola prázdna, posteľ bola ustlatá, závesy zatiahnuté. Bolo tu cítiť čistiace prostriedky a osviežovač vzduchu. Urobil pár krokov po miestnosti a podišiel k oknu. Bralo... Dolu zbadal tmavočervené flaky po dopadnutých operencoch... Kým večer zadriemal, stál presne na tomto mieste, bol si istý. Pamätal si, ako si sadol aj s knihou hostí na posteľ a dôkladne si zapisoval údaje o klientoch do notesa.

Nazrel pod posteľ, potom do zásuvky na nočnom stolíku pre prípad, že by upratovačka bola upratala jeho veci. Kde bol ten mizerný notes? A jeho policajná uniforma? Čo urobili s jeho vojenskými topánkami?

Keď vošiel do kúpeľne, pohľad do zrkadla ho priam omráčil.

Nebol to on.

3

Inak ako zhrozenie sa nedali definovať Gabrielove pocity, ktoré sa ho zmocňovali pri konšternovanom pohľade na odraz v zrkadle.

Áno, bol to on, ale iný on: celá hlava vyholená, prešedivená kozia briadka, vrásky okolo očí a na čele tri čiary. Dlane si pritisol na líca, prstami si prešiel až k brade, kde už mal trocha uvoľnenú kožu, potom ku krku s kde-tu nasivo žiariacimi chlpkami. Bol to omnoho starší on.

Cítil, že stráca rovnováhu, a tak sa zachytil o umývadlo, aby nespadol. Nikdy nevidel ten tmavomodrý vlnený pulóver, ktorý mal na sebe. Džínsy mali iný strih. Bol vyziabnutejší, vychudnutý, výčnievali mu kľúčne kosti a na krku presvitali šľachy.

Bezradne odstúpil a automaticky sa pustil do absurdného hľadania svojich vlasov v koši a sprchovom odtoku. Kde si oholil hlavu? Prečo? Čo sa stalo s jeho telom?

Znova musel podísť k zrkadlu, natiahol si kožu, aby vypol vrásky. Tie mandľové oči, tie ústa s bledoružovými perami boli jeho. Nesníval. Bolo to príliš realistické, všetko si uvedomoval. Bol celkom pri zmysloch a ten muž, ktorému sa pozeral do očí, bol on.